

ΤΑΞΗ: Β' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Επιμέλεια διαγωνίσματος: ΧΑΝΤΖΟΥΛΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ

A. ΚΕΙΜΕΝΑ

1^ο κείμενο

Hannibal, dux Carthaginensis, VI et XX annos natus, omnes gentes Hispaniae bello superāvit et Saguntum vi expugnāvit. Postea Alpes, quae Italiam ab Galliā seiungunt, cum elephantis transiit. Ubi **in Italiā** fuit, apud Ticīnum, Trebiam, Trasmēnum et Cannas copias Rōmanōrum profligāvit et delēvit. Populus Rōmānus cladem Cannensem **pavidus** audīvit. In agro Falerno Hannibal ex insidiis Fabii Maximi **se** expedīvit. Postquam XIV annos in Italiā complēvit, Carthaginenses eum in Africam revocavērunt.

2^ο κείμενο

Tum Sulpicius Gallus de caeli ratiōne et de stellārum lunaeque statu ac motibus disputāvit eōque modo exercitum alacrem **in pugnam** misit. Sic liberāles artes Galli aditum ad illustrem illam Pauliānam victoriam dedērunt. Quia ille metum **exercitus** Rōmāni vicerat, imperātor adversarios vincere potuit!

A1. Να μεταφράσετε τα αποσπάσματα «**Ubi in Italiā fuit . . . in Africam revocavērunt**» και «**Tum Sulpicius Gallus . . . victoriam dedērunt**».

Μονάδες 20

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

B1. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις με βάση το περιεχόμενό τους ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

1. Το λατινικό αλφάβητο έχει ελληνική προέλευση.
2. Οι Ρωμαίοι επιλέγουν τα πρότυπά τους μόνο από την κλασική περίοδο της ελληνικής λογοτεχνίας.
3. Ο Βεργίλιος έγραψε την Αινειάδα, το εθνικό έπος των Ρωμαίων.

4. Το αρχαιότερο πεζό λατινικό έργο ανήκει στον Κάτουλλο και έχει τον τίτλο «Για τη γεωργία».
5. Ο Κικέρωνας ασχολήθηκε τόσο με τη ρητορική όσο και με τη φιλοσοφία.

Μονάδες 10

B2. Με ποιες λέξεις των κειμένων που δίνονται έχουν ετυμολογική συγγένεια οι ακόλουθες: **παραβίαση, πυγμαχία, αγροτικός, αρκετός, παράδοση;**

Μονάδες 10

B3. Να συμπληρώσετε τα κενά των προτάσεων, χρησιμοποιώντας κάθε φορά μία από τις λατινικές φράσεις/λέξεις που βρίσκονται εντός παρενθέσεως. Δύο επιλογές περισσεύουν. (**sine qua non, sui generis, status quo, urbe et orbi, verbatim, terra incognita, tabula rasa**)

A. Ο Μέγας Αλέξανδρος θεωρούσε ότι η πατρίδα του καθενός βρίσκεται, καθώς η ζωή των ανθρώπων δεν περιορίζεται σε μία πόλη-κράτος.

B. Είμαι πυρηνικός φυσικός, οπότε η νομική επιστήμη είναι για μένα

Γ. Η διατήρηση του στη νοτιοανατολική Μεσόγειο διαφυλάσσει την ειρήνη στην περιοχή.

Δ. Η επιμέλεια και η προσεκτική μελέτη της ύλης αποτελούν προϋποθέσεις για την επιτυχία στις εξετάσεις.

E. Το στυλ γραφής της Μαρίας ήταν τόσο ιδιαίτερο σε σχέση με τα υπόλοιπα παιδιά της τάξης της, πραγματικά

Μονάδες 10

Γ1α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται (μονάδες 9):

vi: αιτιατική ενικού

quae: αιτιατική πληθυντικού ουδετέρου

agro: ονομαστική ενικού

insidiis: κλητική πληθυντικού

eum: γενική ενικού ίδιου γένους

motibus: αφαιρετική ενικού

alacrem: αιτιατική πληθυντικού ουδετέρου

caeli: ονομαστική ενικού και πληθυντικού

Γ1β. Στην πρόταση «**Sic liberāles artes Galli aditum ad illustrem illam Pauliānam victoriam dedērunt**» να εντοπίσετε ένα ουσιαστικό α' κλίσης,

ένα γ' κλίσης και ένα δ' κλίσης (μονάδες 3) και να γράψετε τη γενική πληθυντικού τους. (μονάδες 3)

Μονάδες 15

Γ2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται από τα παρακάτω ρήματα στη φωνή που βρίσκονται:

superāvit: γ' πληθυντικό οριστικής μέλλοντα & απαρέμφατο παρακειμένου

seiungunt: ονομαστική ενικού αρσενικού της μετοχής ενεστώτα

fuit: β' ενικό οριστικής παρατατικού και υπερσυντελικού

expedīvit: γ' πληθυντικό οριστικής μέλλοντα και συντελεσμένου μέλλοντα

complēvit: σουπίνο (από αρχικούς χρόνους) και μετοχή μέλλοντα στην ονομαστική ενικού του θηλυκού

misit: γ' ενικό οριστικής ενεστώτα και β' ενικό οριστικής παρακειμένου

dedērunt: γ' πληθυντικό οριστικής ενεστώτα και α' πληθυντικό οριστικής μέλλοντα

vicerat: β' ενικό οριστικής παρατατικού

potuit: γ' πληθυντικό οριστικής μέλλοντα

Μονάδες 15

Δ1. Να επιλέξετε για κάθε όρο της στήλης Α την ορθή συντακτική αναγνώριση από τη στήλη Β. (μονάδες 12)

Στήλη Α	Στήλη Β
1. bello	α. αφαιρετική οργανική μέσου στο superāvit β. αφαιρετική οργανική μέτρου ή διαφοράς στο superāvit
2. in Italiā	α. εμπρόθετος προσδιορισμός κίνησης σε τόπο στο fuit β. εμπρόθετος προσδιορισμός στάσης σε τόπο στο fuit
3. pavidus	α. επιθετικός προσδιορισμός στο Populus β. επιρρηματικό κατηγορούμενο τρόπου στο audīvit που αναφέρεται στο Populus
4. se	α. αντικείμενο (άμεση αυτοπάθεια) στο expedīvit β. αντικείμενο (έμμεση αυτοπάθεια) στο expedīvit

5. in pugnam	α. εμπρόθετος προσδιορισμός τόπου στο <i>misit</i> β. εμπρόθετος προσδιορισμός σκοπού στο <i>misit</i>
6. exercitus	α. γενική υποκειμενική στο <i>metum</i> β. υποκείμενο στο <i>vicerat</i>

Δ2. Populus Rōmānus cladem Cannensem pavidus audīvit: Να μετατρέψετε την πρόταση που δίνεται σε απαρεμφατική σύνταξη με ρήμα εξάρτησης «**Scriptor tradit**» (= ο συγγραφέας αναφέρει). (μονάδες 8)

Μονάδες 20

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ !!!

ΑΡΕΙΤΟΛΜΟ

Δάφνη - Αγ. Δημήτριος